

B.A. (Part-II) (CBCS Pattern) Semester-IV
BA12A2-1 - Compulsory Marathi

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/25/12052

Max. Marks : 80

1. दलितांच्या वाट्याला येणाऱ्या दुःखाचे विदारक चित्रण शंकरराव खरात यांनी 'सांगावा' या कथेत कसे केले आहे? 16

किंवा

शिवाजी सावंत यांनी राजर्षी शाहू महाराजांच्या सामाजिक कार्य-कर्तृत्वाचा वेध 'अस्पृश्यांचा आधारवड' या पाठाच्या आधारे कसा घेतला आहे?

2. 'इतकी वर्ष झालीत आपल्या संसाराला' या कवितेतून कवी चंद्रकान्त पाटील यांनी कोणता आशय अभिव्यक्त केला आहे? 16

किंवा

कवी बबन सराडकर यांनी शेतकऱ्यांच्या दुःखाचे चित्रण 'शेतकरी' कवितेतून कसे केले आहे?

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट 'अ'

क) 'दलित वाङ्मयाची चळवळ स्वतः लेखकांनी व कवींनी स्वयंस्फूर्तीने चालविलेली चळवळ आहे', असे लेखक का म्हणतात?

ख) 'धूमकेतू अशुभ असतो हा निव्वळ अंधविश्वास आहे', असे दत्तबाबू का म्हणतात?

ग) 'परंपरागत दंडारीत नाविन्य आणण्याचीही तेवढीच गरज आहे', असे हरिश्चंद्र बोरकर का म्हणतात?

घ) ज्या गावातील लोकांना अभय बंग यांनी औषधोपचार दिला त्याच गावात त्यांना दगडफेकीचा प्रसाद का मिळाला?

किंवा

गट 'आ'

च) 'मला हा धूमकेतू सापडला नसता तर बरं झालं असतं', असे दत्तबाबू का म्हणतात?

छ) दलित लेखकांवर कोणती मोठी जबाबदारी आहे, असे शरच्चंद्र मुक्तिबोध म्हणतात?

ज) 'दंडारीची सातत्याने उपेक्षा होत आहे', असे हरिश्चंद्र बोरकर का म्हणतात?

झ) डॉ. अभय बंग सार्वजनिक आरोग्याचा संशोधनाचं तंत्र शिकण्याचे का म्हणतात?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा.

16

गट 'क'

- त) 'अखेर कमाई' या कवितेतून कुसुमाग्रजांनी जातीभेदाची जाणीव कशी व्यक्त केलेली आहे?
- थ) इंदिरा संत यांनी निसर्गाच्या सुंदर रूपाचे चित्रण 'शेला' या कवितेतून कसे केले आहे?
- द) मुंबई शहराचे वास्तवदर्शी चित्र 'स्फोट' या कवितेत कसे चित्रित केले आहे? ते लिहा.
- ध) 'मला एक संस्कृती सापडली आहे', या कवितेतून चंद्रकांत वाघमारे यांनी शोषणकारी संस्कृतीचे दर्शन कसे घडविले आहे?

किंवा

गट 'ख'

- प) 'अखेर कमाई' या कवितेतील आशय स्पष्ट करा.
- फ) 'शेला' या कवितेतील आशयसौंदर्य स्पष्ट करा.
- ब) 'नाकेबंदी करूनही सापडत नाही चेहरा हिंसेचा', असे कवयित्री नीरजा का म्हणतात?
- भ) 'मला एक संस्कृती सापडली आहे हजारो वर्षांपासून अन्याय, अत्याचाराखाली चिरडलेली' या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.

5. पुढील सर्व प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

16

- 1) 'दंडीगान' या लोककलेविषयी माहिती द्या.
- 2) बंग दांपत्यांनी आदिवासी स्त्रियांसाठी केलेल्या आरोग्यविषयक कार्याचा थोडक्यात आढावा घ्या.
- 3) 'ह्या गर्दीचाच झाला आहे आता टायमर लावलेल्या छुपा बॉम्ब', या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.
- 4) 'मला एक संस्कृती सापडली आहे' या कवितेचे आशय सौंदर्य स्पष्ट करा.
